

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1929

ΑΡΙΘ 13

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑΙ ΑΣΥΣΤΑΤΟΙ

Δὲν ξενίζει ἡμᾶς ἡ θρασύτης, μεθ' ἧς οἱ μετὰ τοσαύτης ἀσχημοσύνης λακπατήσαντες αἰωνοβίους τῶν ἱερῶν κανόνων διατάξεις καὶ αὐθαιρέτως ἐν Τιράνοις συμπήξαντες τὴν διαβόητον αὐτοκέφαλον ὀρθόδοξον Ἀλβανικὴν Ἐκκλησίαν, μετὰ τὰ τερατουργηθέντα ἔρχονται νὰ ἀμυνθῶσι τῆς μυσαρᾶς αὐτῶν πράξεως καὶ νὰ δικαιώσωσιν, ὡς ἀρέσκονται νὰ νομίζωσι, τὴν πρὸς τὰ ἱερά καὶ τὰ ὅσια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θέσμια ὕβριν των. Ἐὰν μυρία, ὡς γνωστόν, ἄτοπα προκύπτωσιν ἐξ αὐτοῦ ἐνός, εὐνόητον εἶνε ὅτι τῆς ἀναιδεΐας τὰ πραξικοπήματα ἐξωθοῦσιν εἰς δικαιολογίας ἀπροσμετρήτου ἀπρεπείας, ἡ ὁποία καὶ γελοιοτέρους ὁσημέραι ἀποκαλύπτει τοὺς ψευδολόγους.

Οἱ κύπτοντες δὴλον ὅτι σήμερον ὑπὸ τὸ βῆρος τῆς γενικῆς κατακρίσεως διάφοροι κωμωδοὶ τῶν Τιράνων ἔσχον τὴν ἀφέλειαν ἢ, μᾶλλον, τὴν πονηρίαν—ἐφ' ὅσον ἀποτείνονται πρὸς ἀγνοοῦντας, τὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τῆς ἡμιεπισήμου ἀλβανικῆς «Gazeta e re»—, ἔσχον, λέγομεν, τὴν πονηρίαν ἢ τὴν ἀφέλειαν νὰ ἀρυσθῶσιν ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ πραξικοπήματός των ἐκ τῆς ἱστορίας τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν γενομένων ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπόσχισιν τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας. Ἐπραξαν, δὴλα δὴ, λέγουσι καὶ αὐτοὶ σήμερον, ὅτι πρὸ αἰῶνος περίπου ἡ Ἑλλάς, παρὰ τὴν βούλησιν καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου θεσπίσασα ὑπὲρ ἑαυτῆς τὸ αὐτοκέφαλον, καὶ ὅτι καὶ ἡ Βουλγαρία ἐναντίον τῆς βουλήσεως τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀσφαλίσασα τὸ ἴδιον αὐτοκέφαλον.

Ἄλλ' εἶναι προφανῆς ἡ οἰκτρὰ τῶν πραγμάτων σύγχυσις, εἰς ἣν περιπίπτουσιν οἱ αὐτόκλητοι αὐτοκέφαλοι. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον ἠρνεῖτο τὸ αὐτοκέφαλον ἔχον τὴν γνώμην ὅτι διὰ τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων ἀνεξαρτήτως πολιτικῆς καταστάσεως ἐπεβάλλετο τὸ ἐνιαῖον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, ἑξαρτήσεως καὶ διοικήσεως, ἵνα τηρῆται τὸ ἑλληνικὸν ἐν ἀδιασπᾶστω ἐνότητι, τῆς

ἐννοίας τοῦ Γένους αἰσθητῶς ἐκφραζομένης ἐν τῇ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ἐκπορεύσει τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδαρχίας. Ἐνῶ ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ὀρθοδόξων τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον οὐ μόνον οὐδέποτε ἠρνήθη τὸν κατὰ τὰ ἐκκλησιαστικά θέσμιμα διακανονισμόν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἀπὸ μακροῦ ἐπανειλημμένας ἑξαρχικὰς ἀποστολάς συγκροτήσασα ἀπέλυσε πρὸς τὴν Ἀλβανίαν, ἵνα κατὰ τὸν πληρέστερον τρόπον εὐοδοθῶσι τὰ τῆς ὑπὸ κανονικὴν χειραφέτησιν Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ ἐὰν ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Οἶκουμ. Πατριαρχείου τὸ κατ' ἀρχὰς χειραφετήθη εἰς αὐτοκέφαλον ἢ ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία, οὐδεὶς παραλληλισμὸς πρὸς τὰ ἐν Ἀλβανίᾳ ἀσχημονηθέντα δύναται νὰ γείνη καθ' ὅσον ἐν μὲν Ἑλλάδι ἡ συγκρότησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προῆλθεν ἐκ κλήρου καὶ ἀρχιερέων κανονικῶν ἐξ ἱεραρχῶν ἐν ἐνεργείᾳ, ἦτοι κανονικῶς τεταγμένων ἐπὶ διοικήσεως ἐπαρχιῶν, ἐνῶ ἐν Ἀλβανίᾳ οὐκ ὁ κληρὸς ἔλαβε μέρος εἰς τὸ ζήτημα τοῦ αὐτοκεφάλου, καὶ οἱ τερατουργήσαντες τὸ παράδοξον αὐτοκέφαλον εἶνε ἕνοι πρὸς τὴν Ἀλβανικὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ δὴ καὶ δι' ἀντικανονικῆς χειροτονίας εἰσπηδήσαντες εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπισκόπων τελεσιουργηθείσης ἐπὶ ἐμπαιγμῶ τῶν ἱερωτέρων ὑπὸ ῥώσων τυχοδιωκτῶν καί, εἰς ἐπίμετρον, ἀναγνωρίσεως τυχόντες ὑπὸ ἡγεμόνος ἑτεροθρήσκου.

Ἄλλ' ἐὰν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον δικαιολογεῖται τὸ θραυτὸ Ἀλβανικὸν τοῦτο αὐτοκέφαλον ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς χειραφετήσεως τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, πολῶ ἦτον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς στήριξιν αὐτοῦ τὸ ἀπὸ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας ἐπιχείρημα. Διότι εἶνε πασίγνωστον ὅτι ἡ χειραφέτησις ἐκείνη ἐξεβιάσθη καὶ ὑψηροτάτη οὐ μόνον καθ' ὃν ἔτι χρόνον ἡ Βουλγαρία δὲν ἦτο ἀνεξάρτητον κράτος, ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων ἀσχετῶν πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, καθ' ὅσον ἐπιδιώκετο οὐχὶ κυρίως τὸ αὐτοκέφαλον, ἀλλὰ ἱκανοποιήσεως φυλετικῶν ἀξιώσεων διὰ τῆς ἐγκαθιδρύσεως καὶ Βουλγάρων μητροπολιτῶν ἐν ἐπαρχίαις ἤδη κεκτημέναις τοὺς ἑαυτῶν κανονικοὺς Ἱεράρχας.

Οἱ ἀσεβεῖς ψευδεπίσκοποι τῆς Ἀλβανικῆς ψευδοσυνόδου, ἀντὶ νὰ προσπαθῶσιν ἐκ τῶν ὑστέρων νὰ κατοχυρώσωσι τὴν γελοῖαν των μετὰ τὸ ἀξιοθρήνητον αὐτῶν πραξικόπημα θέσιν καὶ νὰ ἐνεργῶσι παρὰ ταῖς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας ἐκλιπαροῦντες κανονικὴν ἀναγνώρισιν, ὀφείλουσι νὰ ἐννοήσωσιν ὅτι, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κανονικῆς τάξεως ἐν τῇ οὕτω συνταραχθείσῃ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀλβανίας ἀνάγκη νὰ ἀπομακρυνθῶσιν ἀμέσως ἐκ τοῦ πεδίου τῆς ἀτασθαλίας τῶν δράσεως, νὰ παρακληθῆ δὲ τὸ Οἰκουμεικὸν Πατριαρχεῖον νὰ καταρτίσῃ ἱεραρχίαν κανονικὴν. Ὀφείλουσι νὰ ἐννοήσωσιν οἱ νομισαντες ὅτι διὰ τῆς αὐθαιρέσιαις καὶ τῆς ἰταμότητος θὰ ἐπιτύχωσι τῶν ἀνοσιῶν αὐτῶν σκοπῶν, ὅτι οὐ μόνον οὐδὲ μία ποτὲ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ἂν ποτε— ὅπερ ὅλως ἀπίθανον— ἤθελε σημειωθῆ ποθεν ἐκκλησιαστικὴ πρὸς αὐτούς κοινωνία, αὕτη οὐ μόνον θὰ κατακριθῆ ὑφ' ἀπάσης τῆς ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ θὰ ἀγάγῃ εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ἐνδεικνυόμενα ἐπακόλουθα.

Καὶ ὅτι μὲν ἑαυτοὺς ἀπογνόντες οἱ παράδοξοι οὗτοι εἰς τὴν Ἀλβανικὴν ὀρθοδοξίαν ἐπιδρομεῖς, ὑπὸ τὸ βάρος τῆς πανορθόδοξου περιφρονησεως καὶ ἀπεχθείας θὰ ἀπαλλάξωσιν ἐν καταισχύνῃ θᾶπτον ἢ βράδιον τῆς παρουσίας των τὸν οὕτω ὑπ' αὐτῶν περιυβρισθέντα ὀρθόδοξον ἐν Ἀλβανίᾳ λαόν, οὐδὲ μία ἀμφιβολία. Ἀποτελεῖ ὅμως ἀτύχημα μέγιστον ὅτι μία νεοπαγῆς Ἐκκλησία ἐν μέσῳ δραστηρίων θρησκευτικῶν προπαγανδῶν εὐρισκομένη τοιαύτας ἐδοκίμασεν πικρίας κατ' αὐτὰ τὰ πρῶτά της βήματα χάρις εἰς τὴν παράκρουσιν φιλοδόξων τινῶν ἀγυρτῶν, φερόντων, δυστυχῶς, τὸ σχῆμα τοῦ κληρικοῦ.

ΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

ΔΕΝ ΕΧΟΥΣΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙ ΤΟΥΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥΣ ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΩΝ

Ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος κ. Ἱεζεκιὴλ ἐν ἄρθρῳ δημοσιευθέντι ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» τῆς 8 Μαρτίου 1929 ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Τὰ δικαιώματα τῶν μητροπολιτικῶν συμβουλίων» προσπαθεῖ νὰ δεῖξῃ ὅτι ἡ ὑπ' ἐμοῦ ὑποστηρικθῆσα γνώμη¹, καθ' ἣν τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον δὲν ἔχει δικαίωμα κατὰ τὰς κει-

1. Ἐν ἄρθρῳ μου δημοσιευθέντι ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἐχει δικαίωμα τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον νὰ τροποποιῇ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπειῶν;» (1928 σ. 65 ἑ.).

μένας διατάξεις νὰ τροποποιῇ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπειῶν, εἶνε ἐσφαλμένη.

Τὸ ἐσφαλμένον τῆς γνώμης μου προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ διὰ τριῶν ἐπιχειρημάτων, τῶν ἀκολουθῶν.

1. Ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 17 Δεκεμβρίου 1923 «Περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων»¹ μετεβίβασε τὴν ἐποπτεῖαν τῶν ναῶν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ νομάρχου ἐν ὅλῳ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἐν μέρει, τὰ παρεχόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ προηγουμένου νόμου², εἰς τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸν προηγουμένον νόμον τόσον ὁ νομάρχης, ὅσον καὶ ὁ ὑπουργός, εἶχον τὸ δικαίωμα τοῦ τροποποιεῖν τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπειῶν, ἔχουσι νῦν καὶ τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια, εἰς ἃ διὰ τοῦ Ν.Δ. τοῦ 1923 μετεβιβάσθησαν ἢ τε ἐποπτεία καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, τὸ δικαίωμα τοῦ τροποποιεῖν τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπειῶν.

2. Κατὰ τὸ νομικὸν ἀξίωμα «ἐν τῷ πλείον περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἥττον». Κατὰ τοῦτο, ἀφοῦ τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀκυροῦν διάφορα κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ τροποποιεῖν αὐτὰ, ἀκριβῶς ὅπως, ἀφοῦ ὁ μητροπολίτης ἔχη τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους (ἄρθρ. 92), ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ τιμωρεῖν αὐτούς διὰ προσωρινῆς ἀργίας καὶ διὰ μερικῆς στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν των.

3. Ἐὰν τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον εἶχε μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ ἀκυροῦν οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ τροποποιεῖν, «οὐδεμία θὰ ἦτο δυνατὴ ἐποπτεία ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, δυσχέρεια δὲ μεγάλη ἐν τῇ διευσθύνσει αὐτῶν». Ἐὰν τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἐθεώρει π. χ. τὴν ἀναγραφὴν ὑπὸ τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 5000 δραμῶν πρὸς ἀγορὰν ἐλαίου καὶ κηροῦ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ναοῦ ὡς ὑπερβολικὴν καὶ ὑποκρύπτουσαν σπατάλην ἢ καὶ κατάχρησιν, οὐδὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ πρὸς περιστολὴν τῆς σπατάλης ταύτης ἢ καὶ τῆς καταχρήσεως, ἐφ' ὅσον εἶχε τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ ἀκυροῦν, διότι μὴ δυνάμενον νὰ στερέσῃ τὸν ναὸν ἐλαίου καὶ κηροῦ θὰ ἐπεκύρου ταύ-

1. Ὁφθαλμοφανῶς ἐκ παραδρομῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος τὸ Ν.Δ. τοῦτο ἀναγράφεται ὡς Ν. Δ. ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1924 περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐξοκκλησιῶν.

2. Νόμος 3596 τῆς 8 Μαρτίου 1910 «Περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν περὶ προσόντων ἐφημερίων καὶ μισθοδοσίας αὐτῶν».

την και επομένως και' ανάγκην θά επεκύρου την σπατάλην ή και την κατάχρησιν.

Τὰ επιχειρήματα ὁμως ταῦτα στηριζόμενα ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων οὐδὲν ἀποδεικνύουσιν ὡς ἐν τοῖς κατωτέρω θά ἀποδείξω.

1. Ἡ γνώμη τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος ὅτι ἡ τε ἐποπτεία τῶν ναῶν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ νομάρχου ἐν ὄλῳ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἐν μέρει, τὰ παρεχόμενα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ νόμου 3596 τῆς 8 Μαρτίου 1910, μετεβιβάσθησαν διὰ τοῦ Ν. Δ. τῆς 17 Δεκεμβρίου, 1923 εἰς τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον δὲν εἶνε ὀρθή. Κατὰ τὸ ἄρθρον 96 τοῦ Ν. Δ. τοῦ 1623 «Τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια ἀσκοῦσιν ἐφεξῆς τὴν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν νομαρχῶν καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἢ τοῦ γενικοῦ ἐκκλ. ταμείου, ἀσκομένην ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως ναῶν, μὴ ὑπαγομένων εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν, περὶ ὧν προβλέπει ὁ νόμος οὗτος». Ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου γίνεται ὀφθαλμοφανῶς δῆλον ὅτι κατὰ τὸ Ν. Δ. τοῦ 1923 τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια ἀσκοῦσιν ἐφεξῆς τὴν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ ἀσκομένην ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως *μόνον* τῶν ναῶν τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τινὰ τῶν κατηγοριῶν, περὶ ὧν προβλέπει ὁ νόμος οὗτος, ἄρα οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν περὶ ὧν προβλέπει ὁ νόμος οὗτος. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ νομοθέτης ρητῶς λέγει ὅτι τὰ δικαιώματα τοῦ νομάρχου καὶ τοῦ ὑπουργοῦ δὲν μετεβιβάσθησαν εἰς τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ὡς πρὸς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς, πῶς δισχυρίζεται ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος ὅτι μετεβιβάσθησαν καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς; Οὕτω πίπτει τὸ κύριον ἐπιχείρημα τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος καὶ τῶν ἀντιφρονούντων, ἐφ' οὗ κυρίως στηρίζουσι τὴν γνώμην αὐτῶν.

2. Ὁ δισχυρισμὸς τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος ὅτι ἂφ' οὗ ὁ μητροπολίτης ἔχη τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους κατὰ τὸ ἄρθρον 92 τοῦ Ν. Δ. τοῦ 1923. «Οἱ ψάλται καὶ νεωκόροι διορίζονται καὶ παύονται ὑπὸ τοῦ μητροπολίτου μετὰ γνώμην τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας», ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ τιμωρεῖν αὐτοὺς διὰ προσωρινῆς ἀργίας καὶ διὰ μερικῆς στερησεως τῶν ἀποδοχῶν των, δύναται μὲν νὰ εἶνε λογικὸς, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν λογικὴν τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος, δὲν εἶνε ὁμως νομικὸς, διότι κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου πρὸς τιμωρίαν πρέπει νὰ ὑπάρχη νόμος καθορίζων τὰς παραβάσεις, τὰς ἀντιστοίχους εἰς αὐτὰς ποινὰς καὶ τὸ πρόσωπον τὸ δικαιούμενον νὰ κρίνη καὶ ἐπιβάλλῃ ταύτας. Εἶνε φανερὸν ὅτι ἀφοῦ τὸ Ν. Δ. τοῦ 1923 δὲν καθορίζει τὰ παραπτώματα τῶν ψαλ-

τῶν καὶ νεωκόρων οὐδὲ τὰς ἀντιστοίχους ποινὰς, οὐδὲ τὸ πρόσωπον τοῦ μητροπολίτου ὡς ἀρμόδιον νὰ κρίνη καὶ ἐπιβάλλῃ αὐτὰς, ὁ μητροπολίτης δὲν δικαιούται νὰ τιμωρῇ τοὺς ψάλτας καὶ νεωκόρους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ν. Δ. τοῦ 1923, ἐξ οὗ οὐδὲν τοιοῦτον δικαίωμα ἀπορρέει διὰ τὸν μητροπολίτην. Βεβαίως τὸ μείζον περιλαμβάνει τὸ ἔλασσον, ἀλλὰ τότε μόνον ἔδταν ὁ νόμος δὲν ἀποκλείῃ τὸ ἔλασσον, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἔνθα ὁ νόμος ρητῶς λέγει «ἀκυροῖ». Ἄλλως τε πῶς ἡ ἀκύρωσις εἶνε μείζων τῆς αὐξήσεως τῶν κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ;

3. Κατὰ τὸν σεβ. Θεσσαλιώτιδος, διὰ τῆς παραδοχῆς ὅτι ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. παρέχεται εἰς τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ ἐπικυροῦν ἢ ἀκυροῦν τὰ διάφορα κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θά ἦτο δυνατὴ ἡ ἐποπτεία τῶν ναῶν, θά ἐπῆρχετο δὲ μεγάλη δυσχέρεια ἐν τῇ διοικήσει αὐτῶν, ἐνῶ διὰ τῆς παραδοχῆς ὅτι ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. παρέχεται εἰς τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια τὸ δικαίωμα καὶ τοῦ τροποποιεῖν τοὺς προϋπολογισμοὺς θά ἦτο δυνατὴ ἡ ἐποπτεία τῶν ναῶν, θά ἐπῆρχετο δὲ καὶ εὐχέρεια περὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν.

Ἄλλ' ἡ γνώμη αὕτη τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος εἶνε ἐσφαλμένη. Εἶνε φανερὸν ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς ὅτι ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. παρέχεται εἰς τὰ μητροπολιτικὰ συμβούλια τὸ δικαίωμα μόνον τοῦ ἐπικυροῦν ἢ ἀκυροῦν τὰ διάφορα κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ θά ἦτο δυνατὴ ἡ ἐποπτεία τῶν ναῶν καὶ δὲν θά ἐπῆρχετο μεγάλη δυσχέρεια ἐν τῇ διοικήσει αὐτῶν. Ἐκαστος ναὸς ἔχει τὸν ἐγκειρισμένον αὐτοῦ προϋπολογισμὸν. Ἐὰν ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ἐφετεινὸν προϋπολογισμὸν θέλει νὰ αὐξήσῃ π. χ. τὸν μισθὸν τοῦ ἱερέως καὶ ἐλαττώσῃ τὸν μισθὸν τοῦ ψάλτου, τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ ἀκυρώσῃ τὴν αὐξῆσιν ἢ ἐλάττωσιν τούτων; Διὰ τῆς ἀκυρώσεως δὲν ἔπεται ὅτι ὁ ἱερεὺς ἢ ὁ ψάλτης θά μείνωσιν ἄνευ μισθοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς ὅτι θά λαμβάνωσι τὸν ὄν καὶ πρότερον ἐλάμβανον μισθόν. Κατὰ ταῦτα ἐὰν εἰς τὸν νῦν ὑποβαλλόμενον προϋπολογισμὸν ἀναγράφουσιν οἱ ἐπίτροποι ἔξοδον δι' ἔλαιον καὶ κηρὸν δραχμῶν 5000, ἐνῶ εἰς τὸν προηγούμενον προϋπολογισμὸν ἀνέγραφον ἔξοδον 3000, ἐὰν λοιπὸν αὐξήσωσι τὸ κονδύλιον τοῦτο κατὰ 2000, τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικυρώσῃ ἢ ἀκυρώσῃ τὴν αὐξῆσιν ταύτην. Ἐννοεῖται ὅτι ἐν περιπτώσει ἀκυρώσεως θά μείνῃ τὸ κονδύλιον τῶν 3000, διότι τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἀκυροῖ πᾶσαν πρᾶξιν τῶν ἐπιτρόπων, ἡ δὲ πρᾶξις τῶν ἐπι-

τρόπων ἦτο ἡ τῆς αὐξήσεως τοῦ κονδυλίου κατὰ 2000 δραχμῶν.

Εἶνε φανερόν ἀφ' ἐτέρου ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς ὅτι ὑπὸ τοῦ Ν. Δ. παρέχεται εἰς τὰ μητροπολιτικά συμβούλια τὸ δικαίωμα τοῦ τροποποιεῖν τοὺς προϋπολογισμοὺς δὲν θὰ καθίστατο εὐχερестέρα ἢ διοικήσεις καὶ ἐποπτεία τῶν ναῶν ὡς ἐκ τοῦ κατωτέρω ἐκ τῆς πραγματικότητος εἰλημμένου παραδείγματος καταφαίνεται.

Ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπεία ὑπέβαλεν ἐμπροθέσμως εἰς τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ναοῦ, καθ' ὃν τὰ ἔσοδα ἀνῆρχοντο εἰς 16 χιλιάδας δραχμῶν καὶ τὰ ἔξοδα ἐπίσης, ὡς ἀκολουθῶς.

Διὰ μισθοδοσίαν ἱερέως	6000	(500 κατὰ μῆνα)
» » ψάλτου	1200	(100 κατὰ μῆνα)
» » νεωκόρου	840	(70 κατὰ μῆνα)
Διὰ κηρὸν καὶ ἔλαιον	3000	
Ἀναγκαῖαι ἐπισκευαὶ	4500	
Ἑκτακτα ἔξοδα	460	
Τὸ ὅλον	16.000	

τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον ἔχον τὴν γνώμην ὅτι δύναται νὰ τροποποιῇ τοὺς προϋπολογισμοὺς ἐτροποποίησε τοῦτον ὡς ἀκολουθῶς:

Διὰ μισθοδοσίαν ἱερέως	12000	(1000 κατὰ μῆνα)
» » ψάλτου	720	(60 κατὰ μῆνα)
» » νεωκόρου	600	(50 κατὰ μῆνα)
Διὰ κηρὸν καὶ ἔλαιον	2000	
Ἑκτακτα ἔξοδα	480	
Τὸ ὅλον	16.000	

Ἡ ἐνοριακὴ ἐπιτροπεία διαμαρτυρομένη διὰ τὴν περικοπὴν τοῦ κονδυλίου τῶν ἀναγκαίων ἐπισκευῶν ὑπέβαλε πρὸ τριῶν μηνῶν ἔφασιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ πιστοποιητικοῦ μηχανικοῦ δηλοῦντος ὅτι ὁ θόλος τοῦ ναοῦ θὰ πέσῃ ἐὰν δὲν ἐπισκευασθῇ ἐγκαίρως. Τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ σεβ. ὀφείλει νὰ ἀπορρίψῃ τὴν προσφυγὴν τῶν ἐπιτρόπων, ἐπειδὴ ἡ τροποποίησις τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ μητροπολιτικοῦ συμβουλίου ἐγένετο διὰ λόγους σκοπιμότητος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ σεβ. Θεσσαλιώτιδος εἶνε δυνατὴ ἡ ἐποπτεία τοῦ ναοῦ καὶ ἐπέρχεται εὐχέρεια περὶ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ. Καί, πράγματι, διότι εἶνε φανερόν ὅτι πίπτοντος μετ' ὀλίγον τοῦ θόλου τοῦ ναοῦ θὰ καταστῇ οὗτος ἄχρηστος καὶ ἐπομένως ἡ διοικήσεις καὶ ἐποπτεία αὐτοῦ θὰ εἶνε εὐχερестάτη. Εἶναι ἐπίσης φανερόν ὅτι ὁ ψάλτης καὶ ὁ νεωκόρος δὲν εἶνε ἀνθρωποι καὶ ἐπομένως 100 δραχμαὶ τὸν μῆνα διὰ τὸν πρῶτον καὶ 70 διὰ τὸν δεύτερον εἶνε ὑπερβολικῶς πολλαὶ καὶ διὰ τοῦτο ὁ πρῶτος πρέπει νὰ λαμβάνῃ

60 δραχμὰς τὸν μῆνα, ὁ δὲ δεύτερος 50, ἐνῶ διὰ τὸν ἱερέα, ὅστις πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔχει καὶ τυχερά, δὲν ἐπαρκοῦν πεντακόσαι δραχμαὶ κατὰ μῆνα καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λαμβάνῃ χιλίας. Ὡραία ἀληθῶς ἐποπτεία καὶ διοικήσεις τῶν ναῶν.

Ἐν τέλει ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι περισσότερον παντὸς ἄλλου ἀναγνωρίζω ὅτι τὸ Ν. Δ. τοῦ 1923 περὶ ἐνοριῶν ἔχει πολλὰς καὶ μεγάλας ἀτελείας μετὰ τῶν ὁποίων ἀναμφιβόλως καταλέγονται καὶ αἱ περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ναῶν καὶ ὅτι οὗτοι πρέπει νὰ διορθωθῶσι διὰ νέου νόμου ἐν τῷ ἄρθρῳ μου ὅμως τῷ δημοσιευθέντι ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τῆς Ριζαρείου ἐκκλ. σχολῆς ἐξήτασα τὸ Ν. Δ. τοῦ 1923 ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως τῶν κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ μητροπολιτικοῦ συμβουλίου ἐξ ἀπόψεως τοῦ *de lege lata* καὶ οὐχὶ τοῦ *de lege ferenda*.

Κ. Ι. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ

Ἡ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤ. ΒΙΒΛΙΩΝ
Α'

Περὶ τῆς οἰκονομίας τῆς ὕλης τῆς Ἱ. Ἱστορίας Παλ. καὶ Καινῆς Διαθήκης διὰ τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα.

Εἰς τοὺς μέλλοντας συγγραφεῖς διδακτικῶν βιβλίων Ἱ. Ἱστορίας Π. καὶ Κ Διαθήκης δεόν νὰ ὑπενθυμισθῇ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὕλης ἀνάγκη νὰ λάβωσι πρὸ ὀφθαλμῶν, πρὸς τοῖς δεδομένοις τῆς ψυχολογίας τοῦ παιδίου, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς διδασκαλίας τῆς Βιβλικῆς Ἱστορίας.

Ἐπειδὴ δὲ σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τούτου, πρὸς τῇ ἀναπτύξει καὶ μορφώσει τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ τοῦ ἠθικοῦ συναισθήματος τῶν μαθητῶν, εἶνε καὶ ἡ στοιχειώδης μύησις αὐτῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπερ ἐν μὲν τῇ Π. Διαθήκῃ παρίσταται ὡς προπαρασκευαζόμενον. ἐν δὲ τῇ Καινῇ ὡς συντελούμενον, ἀνάγκη πάσα, ὅπως ἀνάλογον τυγχάνῃ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς Ἱ. Ἱστορίας τῆς Π. καὶ τῆς Κ. Διαθήκης. Καὶ δὴ ἡ μὲν Ἱ. Ἱ. τῆς Π. Διαθήκης ἀνάγκη νὰ περιέχῃ μόνον πᾶν ὅ,τι ἀφ' ἐνός συντελεῖ εἰς τὸν θρησκευτικὸν καὶ ἠθικὸν φρονηματισμὸν τῶν μαθητῶν καὶ ἀφ' ἐτέρου χρησιμεύει ὡς στοιχειώδης προπαρασκευῆ πρὸς κατανόησιν τῆς Ἱ. Ἱ. τῆς Κ. Διαθήκης ἀνάγκη, νὰ περιέχῃ πᾶν ὅ,τι χρειάζεται, ἵνα οἱ μαθηταὶ ὄσον τὸ δυνατόν πληρέστερον αἰσθανθῶσι, κατανοήσωσιν, ἐκτιμήσωσι καὶ ἀγαπήσωσι τὴν ὑπερφυῖα τοῦ Σωτῆρος προσωπικότητα. Ἐπομένως δὲν ἔχουσιν ἐνταῦθα θέσιν διηγήσεις ἢ λεπτομέρειαι διηγήσεων δυνάμεναι νὰ σκανδαλίωσιν ἠθικῶς τοὺς μικροὺς μαθητάς, οἷα τὸ μεταξὺ Ἀβραὰμ καὶ Φαραὼ ἐνεκεν τῆς Σάρρας ἐπεισόδιον κλπ. Ὅπου δὲ παρίσταται ἀνάγκη ἱστορικὴ ὅπως μνημονευθῶσιν ἠθικαὶ τινες ἀτελείαι προσώπων τινῶν τῆς Ἱ. Ἱστορίας, εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἐπιστηθῇ ἐν τῷ βίῳ αὐτῶν τούτων τῶν περὶ ὃν ὁ λόγος πρόσωπων ἡ προσοχὴ ἐπὶ τὴν θείαν τιμωρίαν, ἣν συνεπάγονται τὰ σφάλματα αὐτῶν. Π. γ. νὰ ὑποδειχθῇ ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Λάβαν πρὸς τὸν Ἰακώβ ἀντιστοι-

χει πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τοῦ Ἰακώβ ἐναντι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κλπ.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ βιβλικὴ προϊστορία τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἱστορία τῶν Πατριαρχῶν εἶνε ἐπαρκῶς γνωστὰ εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου, δεόν νὰ συστηθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας συγγραφεῖς Ἰ. Ἰ. τῆς Π. Διαθήκης, ὅπως συντόμως διεξέλθωσι τὰς σχετικὰς δηλώσεις τῶν εἰρημῶν περιόδων, ἵνα ἐξοικονομηθῇ χώρος καὶ χρόνος διὰ τὴν παράθεσιν ὕλης ὀλιγώτερον γνωστῆς εἰς τοὺς μαθητὰς, περισσότερον δὲ σχετιζομένης πρὸς τὴν μέλλουσαν ἐμφάνισιν τοῦ Σωτῆρος (προφητεῖαι κλπ.) καὶ ὑψηλοτέρας ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ περιεχομένου.

Οὕτω δεόν νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν ὕλην τῆς Ἰ. Ἰ. τῆς Π. Διαθήκης, παρενεφθόμενοι καταλλήλως ἐν αὐτῇ, βιβλικαὶ τινες ὠδαὶ ἢ καὶ αὐτοτελεῖ τμήματα αὐτῶν ἐν παραφράσει, οἷαι ἢ μετὰ τὴν διάβασιν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης ψαλεῖσα, τὸ κύκνειον ᾄσμα τοῦ Μωϋσέως, ὁ ὕμνος τῆς Δεβώρας κλπ., ἐπίσης δὲ καὶ ψαλμοὶ τινες ἐκλεκτοὶ καὶ εὐληπτοὶ κατὰ τὰ νοήματα ἐν παραφράσει, ὡς καὶ παροιμίαι μάλιστα κατὰ τὸν συνοψισμόν τοῦ θρησκευτικοῦ ἢ ἠθικοῦ διδάγματος παραγράφου τινός. Π. χ. μετὰ τὸ μάθημα περὶ δημιουργικῆς ἑξαήμερου καλὸν εἶναι νὰ παρατεθῇ ἐν εὐληπτῷ παραφράσει ὁ 103 ψαλμὸς. Μετὰ δὲ τὸ μάθημα τῆς βαβυλωνίου αἰχμαλωσίας καλὸν εἶνε νὰ παρατεθῇ ἐν παραφράσει ὁ 136 ψαλμὸς («ἐπὶ τῶν ποταμῶν Βαβυλῶνος»). Ἐπίσης δεόν νὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ τῶν μελλόντων συγγραφέων Ἰ. Ἰ. Π. Δ. καὶ ἐπὶ τὰς ἠρωϊκὰς τῶν προφητῶν μορφάς, ἐκάστης τῶν ὁποίων (τοῦλάχιστον τῶν μεγαλυτέρων) δεόν νὰ ζωγραφηθῇ ἡ προσωπικότης, ἐνίων δ' ἐξ αὐτῶν δεόν νὰ παρατεθῶσιν ἐν ἐκλεκτῇ παραφράσει καὶ λόγοι τινες εὐληπτοὶ (π. χ. τὸ ὠραῖον καὶ μεγαλοπρεπές βον κεφάλαιον τοῦ Ἡσαίου, ἐνθα τὸ ὄραμα τῆς κλήσεως αὐτοῦ, μέρη τινὰ τοῦ μ' κεφ. τοῦ Ἡσαίου, ὀλίγοι θρηνοὶ τοῦ Ἰερεμίου, τὸ περὶ τῆς ζωοποιήσεως τῶν νεκρῶν ὀστῶν συμβολικὸν ὄραμα τοῦ Ἰεζεκιήλ κλπ.). Τὰ ἐκλεκτὰ ταῦτα τεμάχια δεόν νὰ ἔχῃ πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ συγγραφεὺς, ὅτι θὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ οὐχὶ πρὸς ἀπομνημόνευσιν. Πάντως ὁμως εἶνε ἀνάγκη νὰ καθορισθῇ καὶ ἐν τῷ μαθηματι τούτῳ, ὡς καὶ ἐν ἅπασιν τοῖς ἄλλοις, αὐστηρῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν παραγράφων. αἰτινες δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίνοσι τὰς 50, οὕτως ὥστε ἐξαντλουμένης ὀλοκλήρου τῆς προορισθείσης ὕλης νὰ ἔχωσιν οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἔτους ἀρτίαν τὴν εἰκόνα τοῦ μαθήματος, ἀπαραιτήτως συνοψιζομένην ἐν τῇ ἀκροτελευτικῇ παραγράφῳ.

Ἐπίσης δεόν νὰ συστηθῇ εἰς τοὺς μέλλοντας συγγραφεῖς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα βιβλίων, ὅπως τοὺς λόγους τῶν ἱερῶν προσώπων παραθέτωσιν ἐν πιστῇ μεταφράσει, σύντομα δὲ τινὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ καὶ αὐτολεξεί· προκειμένου δὲ περὶ τῆς Ἰ. Ἰστορίας τῆς Κ. Διαθήκης οἱ συγγραφεῖς δεόν νὰ μὴ ἀπομακρύνονται τοῦ διηγηματικοῦ ὕφους τῶν Εὐαγγελίων.

Τέλος καλὸν εἶναι νὰ παρεμβληθῶσι καταλλήλως εἰς τὴν ὕλην τῆς Ἰ. Ἰστορίας τῆς Κ. Διαθήκης καὶ τὰ ἀπολυτικά τῶν δεσποτικῶν ἐορτῶν.

Β'

Περὶ τῆς οἰκονομίας τῆς ὕλης τῶν περικοπῶν ἐν τῶν Εὐαγγελίων διὰ τὴν Α' Γυμνασίου, καὶ τῶν περικοπῶν

ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῆς Κ. Α. διὰ τὴν Β' Γυμνασίου.

Ἐπεκράτησε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ συνήθεια, ἵνα ἢ ἐκ τῶν Εὐαγγελίων παραλαμβανομένη ὅλη περιέχῃ μόνον τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος. Ὁρθότερον ὁμως θὰ ἦτο, ὡς συνέβαινε καὶ παλαιότερον, νὰ ἐλάμβανον οἱ μαθηταὶ ἀρτιωτέραν τὴν εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἰ. Χριστοῦ, ὅπερ θὰ κατορθοῦτο ἂν, πρὸς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκον καὶ εὐαγγελικὰς περικοπὰς ἀναφερομένας εἰς ἅπαντα τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς ἐμφανίσεως καὶ τῆς δράσεως αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τῆς ἀναλήψεως. Αἱ περικοπαὶ δὲ αὗται δεόν νὰ λαμβάνονται καὶ ἐκ τῶν 4 Εὐαγγελίων.

Τὸ δὲ βιβλίον ἀποστολικῶν περικοπῶν διὰ τὴν Β' γυμνασιακὴν τάξιν δεόν νὰ περιλαμβάνῃ, πρὸς ταῖς ἐκλεκτοτέρας καὶ διδασκτικότερας περικοπὰς ἐκ τῶν Πράξεων, καὶ τὰ τεμάχια ἐκεῖνα ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων, ἅτινα τυγχάνουσιν ἢ κλασικωτέρα ἐκφρασις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ἠθικῆς. Τοιαῦτα δὲ τεμάχια οἱ μέλλοντες συγγραφεῖς τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου δεόν νὰ ἀναζητήσωσιν οὐ μόνον ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Παύλου, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς καθολικαῖς ἐπιστολαῖς καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἐπιστολαῖς τῆς Ἀποκαλύψεως. Ἐκ τούτου δὲ θὰ προκύψῃ καὶ ἄλλη τις ὠφέλεια, ὅτι οἱ μαθηταὶ θὰ λάβωσιν ἰδέαν ἐξ ὅλων τῶν βιβλίων τῆς Κ. Διαθήκης, μὴ ἐξαιρουμένου μηδὲ αὐτοῦ τοῦ μυστηριώδους βιβλίου τῆς Ἀποκαλύψεως ἵνα ὁμως κάλλιον γνωρίσωσι καὶ ἀγαπήσωσι τὴν Κ. Διαθήκην οἱ μαθηταὶ εἶναι ἀνάγκη ὅπως, ἀντὶ τοῦ βιβλίου τῶν ἐκλεκτῶν περικοπῶν, δοθῇ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν ὀλόκληρος ἡ Καινὴ Διαθήκη, ὡς συμβαίνει καὶ ἐν τοῖς Γερμανικοῖς σχολείοις, καὶ ὡς εἶδομεν ἐσχάτως νὰ προτείνηται ὑπὸ τῆς ἐν Λονδίῳ Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις χρησιμοποιοιμένων βιβλίων, δι' αὐτὰ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα. Τότε δὲ τὰ σχετικὰ διδασκτικὰ βιβλία θὰ περιέχωσι συνοπτικὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὰ Εὐαγγέλια καὶ τὰ λοιπὰ βιβλία τῆς Κ. Διαθήκης, σημειώσιν τῶν κεφαλαίων καὶ στίχων τῶν ἐρμηνευτικῶν ἐκλεκτῶν περικοπῶν, ὡς καὶ σύντομον γλωσσικὴν, πραγματικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῶν.

Αἱ περικοπαὶ δ' ἐν ἐκάστῳ βιβλίῳ δεόν νὰ μὴ ὑπερβαίνοσι τὰς τεσσαράκοντα, εἰς ἃς δεόν νὰ προστεθῶσι καὶ ἀνὰ δέκα εἰσαγωγικὰ μαθήματα.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἱεραρχῶν ἀρετῇ.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπήνευε κατὰ τὴν προχθεσινὴν τελετὴν τὸ ἀνώτατον βραβεῖον ἀρετῆς—χρυσοῦν στέφανον—εἰς τὸν «θέντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων» καλὸν ποιμένα μητροπολίτην Σμύρνης Χρυσόστομον. Κατὰ τὴν τρομερὰν τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῆς Σμύρνης καταστροφήν «δὲν ἀπεχωρίσθη οὔτε μίαν στιγμὴν ἀπὸ τοῦ χειμαζόμενου ποιμνίου του,—εἶπεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἀκαδημαϊκῆς ἐπιβραβεύσεως Δὲν ἀπεχωρίσθη ἀπ' αὐτὸ οὔτε τὴν στιγμὴν ποὺ ἀντίκρυσεν ἐνώπιόν του τὸ φρικτὸν ὄραμα τοῦ ἰδίου μαρτυρίου. Δὲν ἠθέλησε νὰ σωθῇ οὔτε τὴν στιγμὴν ποὺ τοῦ προσεφέρθη ἀσφαλὲς τὸ μέσον τῆς ἰδίας του σωτηρίας. «Δὲν δύναμαι ν' ἀποχωρισθῶ τὸ

ποιμνιὸν μου» ἀπήντησεν εἰς τὸν καθολικὸν ἐπίσκοπον καλοῦντα αὐτὸν νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν του, εἰς μίαν στιγμὴν, ποῦ δὲν θὰ εἶχε τίποτε πλέον νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν ποιμνὴν του. Ἄλλὰ ὁ καλὸς ποιμὴν εἶχε νὰ προσφέρῃ ἀκόμη εἰς αὐτὴν τὴν ὑστάτην παραμυθίαν τῆς πίστεως. Καὶ πρὸ πάντων, εἶχε νὰ προσφέρῃ τὴν ζωὴν του, ὡς τὸ ἔσχατον τῶν θυμάτων, εἰς τὸ κοινὸν ὀλοκαύτωμα. Καὶ ἔμεινε. Καὶ ἐσύρθη καθημαγμένος ἀπὸ τὸν τυφλὸν φανατισμὸν τῶν μαινομένων ὄχλων εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐξαγοράζων μὲ τὸ ἴδιόν του μαρτύριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκόρησε τὴν δίψαν τοῦ αἵματος τῶν θνητῶν, τὴν ζωὴν τῶν προβάτων του. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν προέρχεται σήμερον νὰ συμπλέξῃ μὲ εὐλαβεῖς χεῖρας τὸν κότινον τοῦ Ὀλυμπίου τῆς πίστεως μὲ τὰς ἀκάνθας τοῦ μαρτυρικοῦ στεφάνου, ὁ ὁποῖος καθηγήσατο τὸ καθημαγμένον μέτωπον τοῦ νέου ἥρωος τῆς Ἐκκλησίας».

Ἄλλὰ καὶ ἄλλον ἱεράρχου ἀρετὴν, ζῶντος τούτου καὶ ἀκαίμου ἐν ἡμῖν, ἐπεβράβευσεν ἡ Ἀκαδημία. Εἶνε γνωστὴ εἰς τὸ πανελλήνιον ἡ ἀξιοθαύμαστος ὄντως δρᾶσις τοῦ σεβ. μητροπολίτου Κορινθίας κ. Διαμασκηνοῦ κατὰ τε τὴν ἐκρηξίν τῶν καταστρεφάντων ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ἀφνειὰν τῆς Πελοποννησοῦ πόλιν σεισμῶν, κατὰ πᾶσαν αὐτῶν τὴν διάρκειαν καὶ μετ' αὐτὴν. Ἡ δρᾶσις αὕτη ὑπήρξε μεστὴ αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας. «Εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας, τῆς περισυλλογῆς καὶ τῆς ἐνθαρρύνσεως τῶν κινδυνεύοντων ἐκ τῆς θεομηνίας κατοίκων τῆς τόσοσιν δοκιμασθείσης χώρας, πρῶτος, εἶπεν ἡ Ἀκαδημία, ἔδωκε τὸ ὑψηλὸν παράδειγμα τοῦ καθήκοντος ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Κορινθίας. Προκινδυνεύσας ὁ ἴδιος, ὄχι μόνον παρέμεινε πλησίον τοῦ ποιμνίου του, παρέχων τὴν συνδρομὴν του πρὸς τοὺς κινδυνεύοντας, μεριμνῶν περὶ τῆς τύχης αὐτῶν, περιτρέχων ὅλα τὰ σημεῖα τῆς σεισμοπληκτοῦ χώρας, ὅπου ἡ παρουσία του ἀπετέλει ἐνίσχυσιν καὶ ἐνθάρρυνσιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν καταστροφὴν ἔγνωεν ἀπόστολος τῆς δοκιμασθείσης γῆς, φέρων ὑπερπόντιον πρὸς τὰ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ τέκνα τῆς Ἑλλάδος τὸ κήρυγμα τῆς ἀλληλοβοηθείας ὑπὲρ τῶν ἀτυχησάντων ἀδελφῶν των καὶ τῆς ἐπουλώσεως τῶν ἀδελφικῶν πληγῶν. Πρὸς τὸν σεμνὸν ἱεράρχην ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀπονέμει τὸ μετάλλιον αὐτῆς, μὲ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν».

Ἡ Ἐκκλησία χαίρει πρῶτη ὅτι ἐκ τῶν τάξεων τῶν ποιμένων τῆς καὶ σήμερον, ὡς καὶ παντοτε ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, συνεχίζεται ἡ κυριωτάτη τοῦ ἀληθοῦς καὶ γνησίου ποιμένος ἀρετῆ, καὶ ὅτι ταύτην ἀναγνωρίζει καὶ ὁμολογεῖ καὶ ἐπιβραβεύει ἡ ἐθνικὴ συνείδησις ἐν τῇ εὐγενεῖ πράξει τῆς Ἀκαδημίας.

Βραβεῖον ἀρετῆς.

Τὴν ἐπέτειον τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἐορτάζουσα ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, εἰσηγουμένου τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τῆς κ. Π. Νιρβάνου, ἀπένευμε βραβεῖα ἀρετῆς διὰ πράξεις μαρτυρούσας μεγαλεῖον ψυχῆς καὶ ἠθικὴν αὐταπαρνήσιν ἐξικνουμένην μέχρις αὐτοθυσίας ὑπὲρ τοῦ πλησίου. Τὴν ἐπιβράβευσιν τῆς ἀρετῆς ἡ Ἀκαδημία ἐθέσπισε τόσοσιν στοιχοῦσα τῷ παραδείγματι τῶν πρεσβυτέρων τῆς ἐν Εὐρώπῃ Ἀκαδημιῶν, ὅσων, καὶ κυρίως, συνεχίζουσα ἀρχαίαν παράδοσιν, γνησίως ἐλληνικὴν. Τὸ ἠθικὸν τῆς ἀρετῆς κάλλος τὸ

εἶχεν ἤδη ἀναγνωρίσει ὁ Σταγειρίτης διὰ τῆς φράσεως «σὰς πέρι, παρθένε, μορφᾶς», τὴν ἀρετὴν ὁμολογήσας ὡς μνην παρθενικὴν ὠραιότητα, διὰ τὸ αἰώνιον τῆς ὁποίας κάλλος ἐγνωρίζον νὰ ἀποθνήσκουν οἱ Ἕλληνες. Καὶ τὸ κάλλος τῆς εἶνε αἰώνιον, διότι μόνη ἡ ἀρετὴ παραμένει ἡ αὐτὴ ἑαυτῇ, ἀναλλοίωτος διὰ τῶν καιρῶν καὶ τῶν τόπων, διότι μόνη ἡ αὐταπαρνήσις καὶ ἡ αὐτοθυσία ἀνέκαθεν καὶ πανταχοῦ παρὰ πᾶσι κινοῦν τὸν αὐτὸν θαυμασμὸν, μόνη δὲ αὐτὴ ἀναδεικνύει τοὺς ἥρωας καὶ καθιστᾷ αὐτοὺς ἀθανάτους. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, λοιπόν, τὴν ἀρετὴν στεφανώνουσα, τιμᾷ τὸ αἰώνιον κάλλος τῶν ὠραίων ψυχῶν τοῦ καθήκοντος, συνεχίζει παράδοσιν γνησίως ἐλληνικὴν καὶ διακηρύττει ὅτι καὶ σήμερον, ὅποτε φλύαρα χεῖλη καὶ γλῶσσαι ἀκαίριμοι ὁμιλοῦν περὶ πτώσεως τῶν αἰώνιων ἀξιών καὶ χρεωκοπίας παντὸς ὅ,τι προσδίδει ἀξίαν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἀρετὴ δὲν εἶνε λόγος ἀπλοῦς καὶ κενός, ἀλλ' ἔχει βάθος καὶ περιεχόμενον παραμόνιμον, εἶνε, ὡς καὶ ὁ εἰσηγητῆς ὀρθῶς εἶπεν, «ἡ ὠραιότερα ἀπὸ τὰς πραγματικότητας, μία πραγματικότης, τὴν ὁποίαν δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ καθιερώη τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων καὶ τῶν ἡρώων».

Πρὸς τὰς μάζας.

Εἶνε γεγονός ἀφ' ἱκανοῦ ἐφέλεκυσαν τὴν προσοχὴν τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον ἐκκλησιαστικῶν ποιμαντορικῶν κύκλων, ὅτι αἱ μάζαι τοῦ πληθυσμοῦ τῶν μεγάλων πόλεων, καὶ δὴ τῶν βιομηχανικῶν κέντρων, ἤρξαντο ἀποστρέφουσαι τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς θρησκείας. Ἄλλ' εἶνε συγχρόνως καὶ εὐτύχημα, ὅτι δὲν περιορίζονται εἰς τὴν ἀπλὴν αὐτοῦ διαπίστωσιν, ἀλλὰ καὶ—ὅπερ τὸ σπουδαιότερον—καταβάλλεται προσπάθεια διαγνωσεως τῆς αἰτίας τοῦ κακοῦ, ὡς καὶ ἐξευρέσεως τοῦ τρόπου τῆς θεραπείας του. Ἀπὸ τῆς ἐπόψεως ταύτης εἶνε ἀξία ὅλως ἰδιαιτέρας προσοχῆς ὅσα περὶ τοῦ φαινομένου τούτου ἐκθέτει ἐν εἰδικῷ φυλλαδίῳ περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας ὁ ἐν Φραγκφούρτῃ γνωστὸς πάστορ Ἄλοϊζ Ἐκκερτ. Μεγάλῃ—λέγει σὺν ἄλλοις—παρατηρεῖται σήμερον κοινωνικὴ κατάπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν λείπει πᾶσα θρησκευτικὴ τάσις καὶ διάθεσις. Τὰ κοινωνικὰ βιομηχανικὰ στρώματα, ἤτοι οἱ ἐργάται τῆς βιομηχανίας, κινδυνεύουσι νὰ ἀπολεσθῶσι διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὀριστικῶς. Καὶ τοῦτο, διότι ἡ ποιμαντορικὴ μας δρᾶσις φέρει ὑπερβολικῶς προσωπικόν, καὶ οὐκὶ κοινωνικὸν χαρακτήρα. Πολλή, πραγματικῶς, δαπανᾶται λεπτομερειακὴ ἐργασία ἀποβλέπουσα εἰς τὰ ἐπὶ μέρους πρόσωπα, ἐνῶ οὐδὲν γίνεται εἰς εὐρείαν κλίμακα διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν ὡς σύνολον. Ἡ ἱεραποστολικὴ δρᾶσις καὶ ἡ μεγάλη αὐτῆς εὐδοκίμησις κατὰ τὸν πρῶτον χριστιανικὸν αἰῶνα ἐξηγεῖται ἐκ τῆς ἐτοιμότητος καὶ προθυμίας πρὸς παροχὴν ταχείας καὶ πραγματικῆς βοηθείας ἐκεῖ ὅπου αὕτη ἦτο ἀναγκαία. Αὕτη ἀκριβῶς ἡ ποιμαντορικὴ ἐργασία, ἡ πρόθυμος, ἀμεσος καὶ καιρῖα, ἐξηγεῖ τὴν αἰτίαν τῆς ταχείας ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ κατακτήσεως τοῦ κόσμου εὐθύς ἅμα τῇ ἐμφανίσει του. Ὅστις, ὄντως, συνανεστράφη μὲ τὰς ἐργατικὰς μάζας γνωρίζει καλῶς ὅτι ὅ,τι ἠδύνατο νὰ κερδῆσῃ καὶ νὰ κατέχη σήμερον ἡ θρησκευτικὴ προπαγάνδα μετὰξὺ τῶν ἐργατικῶν πλη-

θυσιῶν, τὸ ἔχασεν ἐκ τῆς ἀπουσίας τῆς καὶ ἐκ τῆς δράσεως τῆς ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας μεταξὺ τῶν ἐν λόγῳ κύκλων. Αἱ μάζαι αὐταὶ καὶ σήμερον ἀκόμη εἶνε δυνατὸν νὰ κερδηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρξῃ κοινωνικὴ μεταξὺ αὐτῶν θρησκευτικὴ δρᾶσις. Ἡ θρησκευτικὴ, καὶ δὴ ἡ χριστιανικὴ πίστις, εἶνε μία ὄψις τῆς αἰσιοδοξίας. Αἱ δὲ ἀπὸ οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐπόψεως ἡδικημέναι μάζαι, πάσης αἰσιοδοξίας ἔρημοι, ἀποβαίνουσιν ἔδαφος καλλιιεργείας τῆς χειροτέρας τῶν ἀπαισιοδοξίων, ἢ ὁποῖα, ἀφιερμένη ἀνεκρίζωτος, οὐδὲ τὴν παραμικρὰν ἐλπίδα παρέχει πρὸς στροφὴν πρὸς οἰανδήποτε αἰσιοδοξίαν.

Ἐξωβατικάνειον πνεῦμα.

Ἡ «Evangile et Liberté» λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, καθ' ἃς ἀνεδείχθη Πρόεδρος ὁ Χούβερ καὶ διεφυσήθησαν οἱ πόθοι τῶν ὑποστηριζόντων τὸν ὁπαδὸν τοῦ ρωμαϊκοῦ δόγματος Σμιθ κατόλικων τῆς Ἀμερικῆς, ἀναφέρει ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας περὶ τῆς ἀπέναντι τοῦ Βατικανοῦ στάσεως τῶν τελευταίων, ὅταν προσέφερον εἰς αὐτὸ τὸ ζητούμενον δάνειον. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὴλα δὴ ταύτη, οἱ κατόλικοι τῆς Ἀμερικῆς ἐνόμισαν εὐλογον νὰ συνοδεύσωσι τὴν προσφορὰν τῶν δι' ὀρισμένων ὑποδείξεων, τὰς ὁποίας, ὡς γνήσιοι ἀμερικανοί, εἶχον διατυπώσει ἀνευ περιστροφῶν. Οὕτω, πρῶτον, κατέκριναν τὸ Βατικανὸν διὰ τὸν ἰταλικὸν χαρακτήρα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὅστις προσδίδεται εἰς αὐτὴν ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ 90 ο,ο τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀξιωματούχων εἶνε ἰταλοὶ καὶ ὅτι ἐπὶ ἐκατὸν ἡδη ἔτη ἢ ὑπ' αὐτῶν ἐκλογῇ ἰταλοῦ ἀποκλειστικῶς Πάπα προσβάλλει καὶ ταπεινώνει τοὺς λοιποὺς κατολικούς λαοὺς· τούτου ἕνεκα ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς «παγκοσμιοποιήσεως», ἥτοι τῆς διεθνοποιήσεως τῆς Κατολικῆς Ἐκκλησίας. Δεύτερον, ἠξίωσαν ὅπως ὁ Πάπας ἐγκαταλίπῃ τὴν πολυτέλειαν, δι' ἧς περιεβλήθη, καὶ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἀπλότητα, λιτότητα καὶ ταπεινότητα τοῦ ἀγ. Φραγκίσκου Ἀσίζης. Καί, τρίτον, ἐξέφρασαν τὴν θλίψιν των ἐπὶ τῷ ὅτι τὸ Βατικανὸν δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ συνεργασθῇ μετὰ τῆς Σποκχόλμης ἐπὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἐδάφους, καὶ ὅτι ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον δι' ἧς ἀποκρούει τὴν σκέψιν περὶ ἀμοιβαίας προσεγγίσεως πάντων τῶν χριστιανῶν. Οἱ μεμνημένοι λέγουσιν, ὅτι τὸ ἐγγράφον τοῦτο ἐνεποίησε κατὰ πληξιν εἰς τὸ Βατικανόν, τοσαύτην κατὰ πληξιν, ὅποιαν δὲν ἔδοκίμασεν ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἐξεγέρσεως τοῦ Δουθέρου. Οἱ ἀμερικανικοὶ ὅμως πόθοι ἀπέμειναν πόθοι, καὶ ἡ βατικάνειος ζωὴ ἐξηκολούθησεν ὅπως πρὶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 25 Μαρτίου, ἀπενεμήθη χρυσοῦς στέφανος εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἔθνομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου, τὸ μετᾶλλον δὲ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸν Σεβ. Μητρο-

πολίτην Κορινθίας κ. Δαμασκηνόν, ὅστις εὐχαριστήσας τὴν Ἀκαδημίαν εἶπεν ὅτι ἔπραξε τὸ καθήκον του πολλῶ μᾶλλον ὅτι φέρει τὸ σχῆμα, ὅπερ ἀνεβίβασεν εἰς δόγμα τὴν ἀρετὴν τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας.

— Κατὰ πληροφορίας ἀκριβεῖς ἢ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φυλῆς καὶ ἔναντι τοῦ ἀριθμοῦ 216 ὑπὸ τῶν Οὐνιτῶν ἀνεγειρομένη οἰκία τριόροφος ἢ τετροόροφος, ἥτις ἐντὸς τριμήνου θὰ εἶνε ἐτοιμος, θέλει χρησιμοποιηθῆ δι' Οὐνιτικὸν Ὀσοφανοτροφεῖον. Εἰς ταύτην θὰ ἐγκατασταθῶσι προσφυγόπαιδες, οἵτινες μετὰ τὰς σπουδὰς των προσηλυτιζόμενοι εἰς τὸν Οὐνιτισμὸν θὰ ἀποσταλῶσιν εἰς Ἰταλίαν. Τὴν ἀνέγερσιν ταύτην ἐπιβλέπει ὁ Ἐπίσκοπος τῶν Οὐνιτῶν Γ. Χαλοβαίτζης. Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας πλησίον ταύτης ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἀνεγερθῇ Οὐνιτικὴ Ἐκκλησία καὶ οἰκία τοῦ Οὐνίτου Ἐπισκόπου, ὡς ἐπίσης θ' ἀνεγερθῶσι καὶ 2 ἔτερα Οὐνιτικὰ Ὀσοφανοτροφεῖα μετὰ κήπων. Τὰς δαπάνας τοῦ ἀνεγειρομένου κηρίου καὶ τῶν μελλόντων ν' ἀνεγερθῶσι τοιοῦτον ἔχει ἀναλάβει τὸ Βατικανόν.

— Εἰς Τήνον, παρὰ τὴν κακοκαιρίαν, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συνέρρευσε καὶ ἐφέτος πολὺ πλῆθος, προσέστη δὲ τῆς τελετῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Συνέσιος, μεταβὰς εἰς Τήνον ἐκ Σύρου μετὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην μεγαλοπρεπῆ κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Ἀθανασίου. Εἰς Τήνον διὰ Σύρου μετέβη καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χαλκίδος κ. Γρηγόριος πάσχων ἔτι τὸν πόδα.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος διοργάνωσε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο Ἀπολογητικὰς διαλέξεις περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνάσου» μετ' ὀμιλητὴν τὸν κ. Π. Τρεμπέλαν, κατὰ τὰ Σάββατα τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

— Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἀπριλίου πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Καντιεσβουρίας Cosmo Land. Ὡς γνωστὸν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἠσθένησεν ἅμα τῇ ἐκλογῇ του, χάριν δὲ ἀναψυχῆς θὰ ταξιδεύσῃ ἀνά τὴν Μεσόγειον. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς Προέδρους τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Τὸ ταξίδιον αὐτοῦ ἐπεμένως φέρει ἀνεπίσημον καὶ ὄλως ἰδιωτικὸν χαρακτήρα.

— Ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καθήρτισεν Ἐπιτροπὴν ἕξ ἐδικῶν, ἀρχαιολόγων καὶ καθηγητῶν, καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν πρὸς μελέτην τοῦ τρόπου τῆς ἀσφαλείας τῶν κειμηλίων τῶν Ἱερῶν Μουσῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ πρόκειται νὰ συνέλθῃ σήμερον ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ εἰς πρώτην συνεδρίαν.

— Διήλθε δι' Ἀθηνῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Γερμανὸς μεταβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.

— Τοποτηρητῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου διορίσθη ὁ Αἰδεσ. Ἀντώνιος Κονταρίνης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ(Η)ΠΟΛΕΩΣ

Ἐγνώσθη θετικῶς ὅτι οὐδὲ μία ρωσικὴ Ἐκκλησία

ἀνεγνώρισε τὴν δῆθεν αὐτοκράτορα ἀλβανικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ ἐπηλύδων εἰς τὴν Ἀλβανίαν τυχοδιωκτῶν κληρικῶν, παρὰ τὰ ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων ἐν εὐνόητῳ σπουδῇ διαδοθέντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἀπὸ πολλοῦ ἐμπερίστατον τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας σεβ. μητροπολίτης Νίζεγορὸδ Σέργιος δι' ἐπισήμου αὐτοῦ συνοδικοῦ γραμματος ὑπὸ χρονολογίαν 31 Ἰαν. ἐν. ἔτους πρὸς τὸν ἐν Παρίσιος σεβ. μητροπολίτην Εὐλόγιον ἀνεκοίνωσεν ἀπόφασιν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας συνοδικὴν καταργοῦσαν ὀριστικῶς τὴν ἐν Κάρλοβιτς ἐδρευούσαν καὶ αὐτοκαλουμένην «Σύνοδον τῶν ἐν ὑπερρορίᾳ ἀρχιερέων τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἡ κατάργησις αὐτῆς ἀναγγελεθῇ πρὸς τοὺς ἁγιωτάτους Προϊσταμένους τῶν αὐτοκεφάλων ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἀπαγορευθῇ πᾶσα ἐν τῷ κανονικῷ αὐτῶν κλίματι δρασίς καὶ ἐνέργεια τῆς ἐν λόγῳ «Συνόδου», αὐθαίρετως ἐξακολουθούσης τὰς ἀντικανονικὰς αὐτῆς πράξεις.

—Πόσον ὑπὸ τὸ σημερινὸν τῆς Ρωσίας καθεστὼς ηὔξηθη ἡ κατάχρησις τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, μαρτυρεῖ ἡ στατιστικὴ δημοσιευομένη ὑπὸ τοῦ ὄργανου τῶν ἀθέων «Ἄσθεος». Οἱ ἐξ ἀλκοολισμοῦ θάνατοι ηὔξηθησαν κατὰ 6 φορές. Συνελήφθησαν καὶ ἐκρατήθησαν ὡς μέθυσοι: 2.088 τῷ 1923· 11,000 τῷ 1924· 21.000 τῷ 1925· καὶ 95.000 τῷ 1926.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

—Ὁ πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῶν Συνδέσμων τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησιῶν διορίσθη ἐπισήμως «λαϊκὸς ραδιοπᾶστορ» ἐπὶ ἐτησίῳ μισθῷ 200.000 δολλ. Τὰ κηρύγματα τοῦ «ραδιοπᾶστορος» μεταδίδονται ὑπὸ 40 ραδιοηλεκτρογραφικῶν σταθμῶν τακτικῶς καθ' ἑκάστην Κυριακὴν μετὰ τὴν 12ην μεσημβρινὴν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀκροατῶν του ἀνέρχεται εἰς 30 ἑκατομμύρια. Οἱ ἀμερικανικοὶ ραδιοσταθμοὶ παρεχώρησαν τέσσαρας κυριακὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας (2-6) διὰ τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς προπαγάνδας, τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς μορφῆς τῆς ὁποίας τὴν εὐθύνην ἀνέχει τὸ Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐκκλησιῶν. Χάρις εἰς τὸ ἔλκυστικὸν αὐτῆς αἰ ὥραι τοῦ ραδιοπᾶστορος ἔγειναν τὸ μᾶλλον ἐνδιαφέρον τμήμα τοῦ προγράμματος τοῦ ραδιοηλεκτρογράφου.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὁ Ἐθνικὸς Ἀγγλικὸς Σύνδεσμος σημειοῖ μετ' ἀνησυχίας τὴν βαθμιαίαν μείωσιν τῶν γεννήσεων ἐν τῇ χώρᾳ. Τῷ 1920 αἱ γεννήσεις ἀνῆλθον εἰς 947,782, ἐνῶ τῷ 1927 κατῆλθον εἰς 848,814. Ἡ μείωσις αὕτη, χαρακτηριζομένη ὡς ἐθνικὴ αὐτοκτονία, ἀποδίδεται εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ νεομαλθουσιανισμοῦ ἰδίως μεταξὺ τῶν τάξεων τῶν πλουσίων.

—Ὁλλανδικὴ στατιστικὴ ἀναφέρει ὅτι ἐν Φιλλανδία ὑπάρχουν 59,000 ὁρθόδοξοι, 1,600 ἔβραιοι, 635 ρωμαιοκαθολικοὶ, διαφόρων ἄλλων θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν 10 000, καὶ λουθηρανοὶ 5,426,000, ἧτοι οἱ τελευταῖοι ἀποτελοῦν τὰ 98 ο/ο.

—Ἡ Ἀγ. Γραφὴ μετεφράσθη εἰς μίαν ἀκόμη

γλώσσᾳ μερίμνη τῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας, οὕτω δὲ μέχει σήμερον εἶνε μεταφρασμένη εἰς 608 διαφόρους γλώσσας.

—Πλούσιος ἄγγλος τυτλοῦχος, ὁ λόρδος Κρόνμορ, ἐχειροτονήθη ἱερεὺς καὶ διορίσθη προϊστάμενος τοῦ πτωχοτέρου ναοῦ τοῦ Λονδίνου.

—Εἰς τὴν ραδιογραφικὴν μετάδοσιν τῶν ἐσθινῶν λειτουργιῶν εἰς τοὺς ταξιδεύοντας καὶ τοὺς ἀσθενεῖς ἤδη ἐν Ὁλλανδίᾳ προσετέθη νέος ραδιοσταθμὸς χάριν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ κατολίκων καὶ εὐαγγελικῶν. Καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ὁ σταθμὸς οὗτος μεταδίδει δύο λειτουργίας διὰ τοὺς δευτέρους καὶ μίαν διὰ τοὺς πρώτους. Ὁ σταθμὸς μεταδίδει ἐπ' ἴσης καὶ μουσικὰς συμφωνίας καὶ διαλέξεις. Τὰ 60 ο/ο τῶν συνδρομητῶν τοῦ σταθμοῦ ἐδήλωσαν ὅτι τὸ ἐλαττήριον τῆς συνδρομῆς τῶν ὑπῆρξεν ἡ ἐπιθυμία νὰ παρακολουθῶσι τὰς λειτουργίας.

ΜΩΜΕΘΑΝΙΣΜΟΣ

Ἀπαγνῶντες εἰς σχετικὸν ἐρώτημα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Ἀγκύρας οἱ καθηγηταὶ τῆς ὀθωμανικῆς θεολογικῆς Σχολῆς ὑπέδειξαν τὰς ἐξῆς μεταρρυθμίσεις εἰς τὴν λατρείαν. Τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν τζαμιῶν διὰ θρανίων, τὴν κατάργησιν τοῦ ἐθίμου ν' ἀφαιρῶσι τὰ ὑποδήματα εἰς τὴν θύραν τοῦ τζαμίου, τὴν ἀντικατάστασιν τῆς ἀραβικῆς διὰ τῆς τουρκικῆς ὡς γλώσσης λατρείας καὶ τὴν εἰσαγωγὴν μουσικοῦ μέρους εἰς τὴν λατρείαν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«ΘΕΟΛΟΓΙΑ» Ἐξεδόθη τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ ἑβδόμου τόμου (1929) μετ' πλουσιώτατον περιεχόμενον. Δημοσιεύονται ἐν αὐτῷ ἄρθρα ἐπιστημονικὰ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιῶτιδος, τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς κ. Ἰ. Β. Μυστακίδου, τοῦ ἐν Λειψίᾳ Ἀρχιμανδρίτου κ. Θεολόγου Παρασκευαΐδου, τοῦ ἐν Βερολίῳ κ. Δημ. Μωραΐτου, τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γ. Δηλιγιάννη, τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κ. Δυοβουνιώτου, ὡσαύτως δὲ Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον, ὑπὸ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Π. Μπρασιώτου, τοῦ Ἀρχιμ. κ. Θεολόγου Παρασκευαΐδου, τοῦ ἐν Βερολίῳ κ. Β. Βέλλα καὶ ἄλλων. Τίμημα ἐτησίως ἐγγραφῆς, Ἐσωτερικοῦ δρχ. 80, Ἐξωτ. φρ 60, Ἀμερ. δολλ. 4. Ἐγγραφαὶ καὶ ἐμβάσματα: Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τῆς «Θεολογίας» κ. Πέτρον Α. Παπαδόπουλον, Ὁδὸς Σταδίου 44, εἰς Ἀθήνας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ
Δρυϊνουπόλεως καὶ Παγωνιανῆς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ
Διευθυντής: ΓΡΗΓ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθ. Πανεπιστημίου
Τμήμα ἐτησίως ἐγγραφῆς
Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»: Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι